

องค์ความรู้สมุนไพรไล่แมลง

1. สมุนไพรไล่แมลง สูตรเร่งด่วน

ส่วนประกอบสำคัญ

1.1 แสยก	2 กิโลกรัม
1.2 ยาฉุน	1 กิโลกรัม

วิธีทำ

นำแสยกมาสับ และหมักรวมกับยาฉุน หมักน้ำพอท่วม หมักทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง

วิธีใช้

คั้นเฉพาะน้ำหมักผสมน้ำ 200 – 400 ลิตร ฉีดพ่นแปลงนา ใช้ในกรณีแมลงศัตรูพืชกำลังระบาด

2. สมุนไพร 7 รส

สูตรนี้ให้เกษตรกรทำใช้เองและสามารถปรับเปลี่ยนได้ โดยสมุนไพรที่นำมาใช้มีรสและสรรพคุณแตกต่างกัน คือ

2.1 สมุนไพรประเภทขม ข่าเชื้อแบคทีเรีย ป้องกันแมลง ได้แก่ ฟ้าทะลายโจร บอระเพ็ด โทงเทง (คนจีนเรียก โทพะพะ) ใบสะเดา และหญ้าไต้ใบ

2.2 สมุนไพรประเภทรสฝาด ป้องกันเชื้อราโรคพืช (เชื้อราที่เกิดจากต้นพืช) ได้แก่ เปลือกแค เปลือกมังคุด เปลือกสีเสียด ใบฝรั่ง ใบทับทิม และขมิ้น

2.3 สมุนไพรสเปรี้ยว ไล่แมลง แสบร้อน (แมลงแสบตัว แสบตา) แมลงอินูน ได้แก่ มะนาว มะขาม ส้มจี๊ด เปลือกส้ม น้ำมะกรูด และน้ำส้มสายชู

2.4 สมุนไพรประเภทรสเมาเบื่อ ข่าหนอน เพลี้ย และแมลงอื่นๆ ได้แก่ ทางไหล (ไล่ดิน) หนอนตายยาก สลัดได ชอบชะนาง แดง-ขาว พญาไร้ใบ ยาสูบ/ยาฉุน ใบน้อยหน่า ไม้มะยม ไม้สะแกนา แสยก (มีมากทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ/ภาคเหนือเรียกนางกวัก) เม็ดมะกั่ว และเม็ดสะเดา

2.5 สมุนไพรประเภทรสจืด ล้างพิษในดิน (ดินที่ยังมี สารเคมีตกค้างเพื่อปรับสมดุลให้ดิน) ได้แก่ รากจืด ผักตบและดอกจอก

2.6 สมุนไพรประเภทหอมระเหย ไล่แมลง เปลี่ยนกลิ่นต้นพืช (เพื่อให้แมลงสับสน) ได้แก่ ตะไคร้หอม สาบเสือ สาบแร้งสาบกา โหระพา กะเพรา ผักชี และกะทกรก

2.7 สมุนไพรประเภทเผ็ดร้อน ทำให้แมลงแสบร้อน (แสบร้อนกว่ารสเปรี้ยว) ได้แก่ พริก พริกไทย ดีปรี จิงแก่ ข่า ไพล และตะไคร้

วิธีการทำ

ใน 1 รส ขอให้มีส่วนสมุนไพรอย่างน้อย 3 ตัวเป็นองค์ประกอบ (อัตราส่วนเท่ากัน) โดยสับหรือตำสมุนไพร พอแหลก ใส่ถังหมัก เติมน้ำให้ท่วมยา ปิดฝาทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง

วิธีการใช้

ตักส่วนผสมที่หมักแล้วแต่ละรสให้ได้ 3 รส (อัตราส่วนเท่ากัน) จำนวน 1 ลิตร ผสมกับน้ำประมาณ 200-400 ลิตร

ข้อแนะนำ

ควรฉีดพ่นในเวลาตอนเย็น 1-2 อาทิตย์ต่อครั้ง และควรเก็บรักษาไว้ในร่ม

หมายเหตุ

เน้นเกษตรกรทำใช้เองเพื่อเป็นการพึ่งพาตนเอง ให้ประหยัด เพื่อลดต้นทุนวัตถุดิบ โดยใช้สมุนไพรที่หาได้ง่ายและมีในท้องถิ่น และให้ใน 1 รส มีสมุนไพรอย่างน้อย 3 ตัวองค์ประกอบในอัตราส่วนที่เท่ากัน โดยหมักสมุนไพรแต่ละรสแยกเป็นถัง ๆ ไว้ **ข้อดี** ของการหมักแยกแต่ละรส ทำให้สามารถปรับสูตรได้ เพื่อไม่ให้แมลงจำกลิ่นยาสมุนไพรได้ ซึ่งทำให้แมลงไม่กลัวและเกิดอาการตื้อยาได้